

2015-05-19

Interpellation av Shadi Larsson (MP) angående besparingarna på vårdval logopedi

Logopeder jobbar med alla typer av kommunikation- språk & talsvårigheter. En logoped utreder läs- & skrivsvårigheter och behandlar, både barn och vuxna med tal- & språkstörning. Talstörningar kan t.ex. vara att inte kunna säga specifika språkljud men det kan också vara en svårighet med själva planerandet av talrörelser, verbal dyspraxi (då blir flera ljud otydliga & talet blir ofta mycket svårförståelig).

Barn med behov av logopedstöd behöver ofta mycket behandling. Det är viktigt att barnen/ungdomarna får rätt diagnos så att de kan få rätt stöd. Logopeder träffar även barn som har andra svårigheter än tal & språk, så som exempelvis autism, ADHD eller psykisk ohälsa, och då är det viktigt att en remiss skickas till psykolog, läkare eller annan stödinsats. Dessa barn har även ofta kontakt med logoped, då de ju ofta har kommunikations-svårigheter.

Vuxna med tal-, språk-, ät- och sväljsvårigheter har många gånger fått det till följd av stroke eller annan förvärvad hjärnskada. I Stockholms läns landsting drabbas varje år ca 1000 personer av bestående afasi enbart till följd av stroke. Därtill tillkommer de personer som drabbas av afasi efter skalltrauma, hjärntumör och syrebrist. Tidigt insatt och återkommande bedömning och behandling av logoped är av ytterst viktig för dessa patienters möjlighet till rehabilitering och anpassning till ett liv med afasi.

På grund av en skenande ekonomi tvingas landstinget nu till besparingar. Ett område som drabbas av besparingarna om 5 procent på vårdval är logopedin. Vi vet att logopedin är ett kostnadsdrivande vårdval, men att hyvla bort fem procent av kostnaderna löser inga problem. Det är inte heller någon garant för att det som driver kostnaderna av vårdvalet kommer att stoppas.

Sänkta ersättningsnivåer per besök betyder att mottagningar förmodligen kommer behöva få verka för fler besök, och kortare besök. För patienter med "lättare" svårigheter blir konsekvensen inte så stor, de får troligen den hjälp de behöver. Men för patienter med större språkliga svårigheter blir konsekvensen större.

Många logopeder, särskilt de som jobbar med mer komplexa patienter som kräver diagnoser och samvekan, kommer också att drabbas hårt. Det kommer öka stressen och pressen. Neddragningarna riskerar också att gå ut över personalens löner, arbetstider och satsningar på personalen, som handledning, inläsningstid och fortbildning. Det är en dålig personalpolitik.

För att på ett bra sätt minska vårdvalens kostnader och samtidigt ge logopedier fortsatt möjlighet att ge rätt vård till rätt patienter krävs omfattande analyser, och noggranna förändringar. När av ersättningssystemet för logopedi förändras behöver landstinget tillvarata all den kunskap som finns bland logopedier som yrkesgrupp och patientorganisationerna. Både logopederna på Danderyds sjukhus och Afasiföreningen i Stockholms län har uppmärksammat oss på bristerna i det nu gällande besparingsförfarandet. Detta är varken bra ur ett samhällsekonomiskt perspektiv över tid, eller för den enskilda patienten!

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande fråga till ansvarigt landstingsråd:

- Vilka patientgrupper kommer framförallt att drabbas av besparingarna av vårdval logopedi?
- Vilken hänsyn har tagits till behoven på de vårdmottagningar som tar emot patienter med omfattande samverkans och vårdbehov, exempelvis på Danderyds sjukhus, vid neddragningar av vårdval logopedi?
- Hur har synpunkterna som Afasiföreningen i Stockholms län har överlämnat beaktats?
- Vilka planerade förändringar av vårdval logopedi kommer att leda till att rätt patienter får rätt vård och vård efter behov?

Shadi Larsson